

Notat om integrationsarbejdet i Gribskov Kommune, februar 2015

Resume

Center for Arbejdsmarked er den koordinerende forvaltningsenhed i den treårige integrationsperiode. Flygtningen, som fordeles til Gribskov Kommune, modtages derfor i Jobcenteret første dag, hvor grundlæggende forhold som bolig og økonomi introduceres. Kommunen er forpligtet til at stille en permanent bolig til rådighed for flygtningen.

De fleste flygtninge ankommer alene, men en relativ stor andel søger efter kort tids ophold om familiesammenføring med deres ægtefælle og evt. børn.

Alle flygtning, der er fyldt 18 år, visiteres til danskundervisning på sprogcenteret. Børn mellem 6 og 18 år tilmeldes modtageklasserne, og børn i 0-5 års alderen modtager sprogstimulering i den daginstitution, barnet er indmeldt i.

Ydelserne i integrationsperioden gives generelt efter de regler, der gælder for øvrige modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp osv.

Flygtningen skriver kort efter ankomsten under på en integrationskontakt, hvor den enkelte bl.a. forpligter sig til at deltage aktivt i integrationen i samfundet – herunder på arbejdsmarkedet.

En del flygtninge har fysiske og psykiske problemer ved ankomsten. Behandlingen af disse foregår efter de regler og muligheder, som kommunen stiller til rådighed for øvrige borgere i kommunen.

Opgaver i Arbejdsmarkedscenteret

Organisationen

På baggrund af den markante stigning i modtagelsen i 2014 og forventning om at skulle modtage 119 flygtninge i 2015, er der gennemført en række tiltag for at optimere integrationsarbejdet:

- *Organisationsjustering:* Modtagelsen af flygtninge er nu samlet i Center for Arbejdsmarked (CA). Ændringen skaber større effektivitet i modtagelsesarbejdet, og tværgående udfordringer mindskes. CA er således indgangen, når der ankommer nye flygtninge, og fungerer som koordinerende forvaltningsenhed.
- *CA er indgangen til integration i Gribskov Kommune:* Dette betyder, at spørgsmål, der stilles fra borgere, politikere og andre, kan rettes til CA – konkret teamleder Tom Petersen.
- *Investering i integration:* Der er ansat 2 nye medarbejdere ultimo 2014 til at optimere integrationsarbejdet, og for at kunne følge med den stigende sagsmængde. De 2 medarbejdere er ansat ud fra en investeringstankegang. Det forventes, at investeringen vil betyde, at der kan hjemtages et større resultattilskud fra staten. Der er nu 5 medarbejdere i Integrationsteamet.
- *Virksomhedsfokus:* Den ene medarbejder er ansat, med det fokus at få flere flygtninge ud i virksomhederne for at styrke integrationen og for at afklare dem til job og uddannelse.
- *Frivillige samarbejde:* Der er etableret et tættere samarbejde med frivilligcentre om integrationsarbejdet. Frivillige spiller en afgørende rolle, når flygtninge skal integreres i lokalsamfundene.

Øvrige tiltag 2015:

- *Fokus på effektivisering i modtagelsen:* Det stigende antal flygtninge kræver, at eksisterende arbejdsgange moderniseres og effektiviseres med fokus på størst mulig integrationseffekt. Virksomhedsrettet integration og kompetenceafklaring er to nøglebegreber i indsatsen.
- *Afholdelse af dialogmøder med lokalsamfundene:* første møde i Blistrup d. 23/2 2015.
- *Politiske orienteringssager:* Arbejdsmarkedsudvalget orienteres i marts 2015 og efterfølgende orienteres Social- og Sundhedsudvalget og Børneudvalget. Økonomiudvalget får selvstændig sag omkring boliger.
- *Faktaark:* Der påbegyndes et faktaark omkring integration til brug for interessenter (borgere, politikere, frivillige m.v.). Formålet er at skabe et let forståeligt overblik over arbejdet.
- *Økonomi:* Økonomien blev kortlagt og behandlet politisk i 2014. Men med de nu kendte kvoter skal beregningerne konkretiseres.

Asyl

De syriske flygtninge opholder sig relativt kort tid i Røde Kors' flygtningecentrene typisk 4 til 5 måneder, hvorefter de modtager midlertidigt asyl. Gribskov Kommune får information om, at flygtningen har fået asyl, og er fordelt til Gribskov Kommune. Herefter sætter Jobcenteret en dato for modtagelsen.

Når CA får informationen om, at Gribskov Kommune skal modtage en flygtning, gives denne besked videre til Boligvisitationsudvalget (BVU). BVU skal herefter finde en bolig/værelse til flygtningen - typisk i løbet af 6 uger.

Det korte ophold i flygtningecentrene betyder, at den enkelte flygtning har relativ lille viden om det danske samfund ved ankomst til kommunen.

Modtagelsen

Flygtningen/ene hentes på stationen og kommer direkte til møde i Jobcenteret. Her ordnes de grundlæggende formaliteter som oprettelse af cpr nummer, valg af læge, flyttemeddelelse, gennemgang af lejekontrakt, og evt. kontakt til bank.

Er der tale om en flygtningefamilie med børn, vil pladsanvisning, tosprogskonsulent, modtageklasse, daginstitution, sundhedsplejen, også deltage afhængig af sagen.

Bolig

Efter mødet køres flygtningen til den permanente bolig, som kommunen, ved Boligvisitationsudvalget, skal tilbyde.

Indtil videre har familier primært fået anvist en almen familiebolig. Med den store tilstrømning af enlige, fortrinsvist yngre mænd fra Syrien, er der et stigende behov for værelser. Center for Ejendomsservice (CES) har i stor udstrækning kunnet dække behovet for værelser i kommunens flygtningeboliger. Indtil efteråret 2014 ved at ombygge familieboliger til værelser, og siden da ved at påbegynde ombygning andre kommunale ejendomme. Fra og med februar 2015 annoncerer CES efter ikke-kommunale udlejere af familieboliger/værelser på kommunens hjemmeside og i den lokale dagspresse.

Ydelser

Dagen efter ankomsten er der møde med Ydelsescenteret, og de økonomiske forhold gennemgås. Ofte vil det i en periode være nødvendigt, at udbetale hjælpen kontant, da det tager et stykke tid at få oprettet en bankkonto, gerne halvanden måned. Ydelserne til flygtningen gives efter reglerne om kontanthjælp, og satserne er de samme som for andre kontanthjælpsmodtagere.

Integrationskontrakt

Inden for 14 dage efter ankomsten gennemføres et hjemmebesøg, hvor der bl.a. tales om bolig (fejl og mangler), flygtningen introduceres til frivilligcenteret, og integrationskontrakt påbegyndes. Integrationskontrakten skal være indgået inden for en måned efter at kommunen har overtaget integrationsansvaret. Kontrakten sætter rammen for målene i den treårige integrationsperiode, og revideres løbende på baggrund af udviklingen.

Sprogundervisning

Typisk efter en måned vil flygtningen påbegynde undervisning på Sprogcenter Nordsjælland i Hillerød. Sprogundervisning gives 3 dage om ugen a 5 timer. Der sker en løbende introduktion til danske samfundsforhold i forbindelse med sprogundervisningen.

Information og kommunikation

Flygtninge skal som alle andre have nem id og oprettes i borger.dk. Ofte vil kommunikationen dog foregå via oversatte breve, tolk og i den åben rådgivning.

Den åbne rådgivning er åben hver torsdag eftermiddag. Den er etableret for at samle de mange henvendelser om store og små spørgsmål, som Jobcenteret har oplevet i forbindelse med det stigende antal flygtninge. Ud over den tilknyttede sagsbehandler har flygtningen således, altid mulighed for at få hjælp i den åbne rådgivning.

Job og uddannelse

Job og uddannelse er omdrejningspunktet i integrationskontrakten. For nogle vedkommende er første fase at få et sprogligt fundament, mens det for andre hurtigt kan komme på tale at deltage i virksomhedspraktik, løntilskud, uddannelse og ordinært arbejde. Når sagsbehandleren møder flygtninge, som umiddelbart har disse kompetencer, henvises de til job- og uddannelseskonsulenten, der iværksætter fx virksomhedspraktik. Der er ikke noget problem i at deltage i aktiviteter rettet mod arbejdsmarkedet, og samtidigt deltage i undervisningen på sprogskolen, da der bl.a. er undervisning om aftenen. Flygtninge med uddannelse og/eller specifikke kompetencer bliver endvidere kompetenceafklaret.

Integrationsplan

Inden for de første 3 måneder skal flygtningen *tilbydes* en helbredsscreening og en integrationsplan (ikke at forveksle med kontrakten).

Planen skal skabe sammenhæng og overblik over de indsatser, den enkelte udlænding og dennes familie deltager i samt understøtte den enkelte udlændings og i videst muligt omfang den samlede families integration.

Begge tilbud gælder i den treårige integrationsperiode, og kan fremsættes igen ved opfølgningssamtalerne.

Løbende opfølgning

Flygtninge indkaldes til personlig samtale hver 3. måned. Her følges op på danskundervisning, deltagelse i praktik, generelle spørgsmål, aftaler i integrationskontrakten mm. Oftest er der hyppig dialog med den enkelte flygtning på baggrund af de mange spørgsmål, der naturligvis rejser sig ved deres ankomst til kommunen og introduktionen til det danske samfund.

Familiesammenføring

Der går sjældent lang tid, fra en flygtning ankommer til spørgsmålet om familiesammenføring melder sig. Selve ansøgningen involverer kun i begrænset omfang CA. Det er den enkelte flygtnings ansvar at søge om dette. Ofte hjælper frivilligscenteret med at udfylde dele af ansøgningen.

Der går typisk 4-6 måneder før en familiesammenføring godkendes i Udlændingestyrelsen. Efter godkendelsen går der ofte kun få dage før familien ankommer. CA får oftest denne information fra den enkelte flygtning.

Ved familiesammenføringen bliver boligen ofte en selvstændig udfordring. Sker familiesammenføringen inden for 6 måneder efter det først ankomne familiemedlems ankomst til Gribskov, er det politisk vedtaget at hjælpe med at finde en bolig.

Sker sammenføringen efter 6 måneder er det i princippet flygtningens eget ansvar at finde en bolig. I praksis kan det uhyre sjældent lade sig gøre, og ofte vil Boligvisitationsudvalget blive involveret i sagen. Udfordringen opstår, fordi den først ankomne typisk er tildelt bolig på et værelse, som ikke er stort nok / lovligt, til at bo med en hel familie. Når en flygtning får familiesammenføring, ansøger de typisk om en anvisningsbolig. BVU behandler ansøgningen og efterfølgende noteres familien på ventelisten til en bolig. Når der er en ledig bolig, som opfylder familiens behov (antal rum, leje mm.), tilbydes de boligen.

Hvor mange familiesammenføringer der sker, kan svinge fra år til år. I alt 40 % af de 71 flygtningene der er modtaget i 2014, har fået, eller kan søge om familiesammenføring.

Aktuelt har 11 flygtninge opnået familiesammenføring svarende til 11 ægtefæller og 23 børn. Yderligere 76 ægtefæller og børn kan potentielt komme til Gribskov Kommune i forbindelse med familiesammenføring. Man kan således forvente at tallet stiger gradvist i takt med, at ansøgningerne bliver færdigbehandlet i Udlændingestyrelsen, det er dog ikke sandsynligt at alle 76 ægtefæller og børn familiesammenføres.

Fælles borger

Selv om hovedindsatsen er placeret i CA, vil der i mange sager være behov for et tværfagligt samarbejde. Det kan være om børn / unge eller fordi der i en del sager kan være tale om psykisk fysisk handicap, traumer osv. Samarbejdet bliver koordineret i Arena Integration hvor, CBU, CSS, CES (Center for Ejendomservice) og YC er repræsenteret.

Flygtningefamilier og børn CBU's opgaver

Undervisning

Modtageklasserne på Gribskolen samt modtageklassen i Uddannelsescenteret varetager undervisning af børn, hvis modersmål ikke er dansk. Børnene indskrives så hurtigt som muligt, da det er afgørende for deres trivsel og udvikling. Der er tre spor for de 6-14 årige, og indtil videre er der to spor for de 14-19 årige. Det er forventningen, at der må oprettes endnu et spor for de 14 til 18 årige, for at leve op til lovens krav om, at der højst må være 12 elever i en klasse ved skolestart.

Klasserne har en bred aldersspredning og ved undervisningsdifferentiering inddeles de unge efter forudsætninger. Nogle har ikke tidligere gået i skole, mens andre har gode engelskkundskaber og fx fuldført deres grundskole eller påbegyndt en ungdomsuddannelse i hjemlandet. En del af de unge har krigstraumer, som kan påvirke deres social liv og indlæring.

Frivillige og foreninger spiller en vigtig rolle i forhold til god integrationen af børn og unge. Lektiecafé, Vennetjenesten, idrætsforeningerne, HUC og Karlsminde er alle eksempler på frivillige, hvor der er et godt samarbejde om integrationen af børn og unge i Gribskov Kommune.

Vejledning og undervisning af de 16-18 årige

Der bliver i stigende grad behov for undervisningstilbud til de 16 til 18 årige, der rækker ud over den undervisning, der er i dansk i modtageklasserne. Det er tilbud svarende til 9. klasses, hvor de unge får mulighed for at gennemføre afgangsprøven. Det gælder særligt gruppen af syriske unge, der ofte har høje ambitioner, og gerne vil forberede sig til videregående uddannelser.

For en del af de unge går vejen ind på uddannelsesinstitutionerne ikke den direkte vej. Der er behov for at lægge en robust uddannelsesplan, der tager højde for de alternativer, den unge kan blive nødt til at tage, for at gennemføre en uddannelse. Udfordringen kan være, at mange af de alternative uddannelsesstilbud for denne målgruppe retter sig mod skoletrætte og/eller bogligt svage elever - og mange af flygtningebørnene er velbegavede og ambitiøse.

Sprogstimulering i dagtilbud

Børn i 0-5 års alderen modtager sprogstimulering i dansk i den daginstitution barnet er indmeldt i. Gribskov Kommune har tre tosprogs pædagoger ansat, som varetager denne funktion i de forskellige daginstitutioner. Den almindelige pædagogiske aktivitet i daginstitutionerne er en vigtig del af sprogstimuleringen, og tosprogs pædagogernes arbejde skal ses som et supplement til dette.

Særlig støtte efter Serviceloven

Center for Børn og Unge arbejder socialfagligt i mange flygtningefamilier for at afdække, om familien har et særligt behov for støtte. I flere flygtningefamilier har forældrene været udsat for tortur og livet i et krigshærgt land, efterlader ofte forældrene med traumer og i nogle tilfælde svær Post Traumatisk Stress Disorder (PTSD). Det skader børns trivsel og udvikling, når forældre er ramt af svære psykiske belastninger, og i de tilfælde vil der være behov for en tidlig indsats.

I Gribskov Kommune er der skærpet opmærksomhed på tidlig opsporing og tidlig indsats i en vurdering af flygtningebørnenes trivsel og udvikling. Denne opmærksomhed er tilstede på tværs af forvaltninger, skoler og daginstitutioner.

Når flygtninge er gravide, er det Sundhedsplejen, der yder en tidlig indsats.

I CBU udarbejdes et stigende antal børnefaglige undersøgelser, hvilket fører til forskellige forebyggende behandlingsindsatser udført af familiekonsulenter, kontaktpersoner og psykologer. Samtidig tilbydes korte familie konsulentforløb til familier og unge, så familielivet og ungdomslivet i Danmark kan få en god start.

Asylcenter Gribskov

På børneområdet varetages endnu en opgave i forbindelse med flygtningebørn. Gribskov Asylcenter,

beliggende i Græsted, tager imod uledsagede børn og drives af Dansk Røde Kors. Da Gribskov Kommune har tilsynspligt for alle børn og unge, der opholder sig i Gribskov Kommune, gælder det også de uledsagede børn og unge, der opholder sig på asylcentret. Kommunen har også de af lovgivningen afledte forpligtelser til at sikre de børn og unge den nødvendige støtte. Tilsynsforpligtelsen medfører en større administrativ opgave og dermed brug af ressourcer - for Gribskov Kommune. Det estimeres, at der anvendes 2-3 årsværk på tilsynsforpligtelsen med Asylcenter Gribskov og de deraf afledte myndighedsopgaver.

Opgaver i Center for Social og Sundhed

Hvis en flygtning har fysiske, psykiske eller sociale problemer kan de få hjælp i lighed med andre borgere i Kommunen. Hjælpen gives ud fra samme serviceniveau og lovgivning, som gælder øvrige borgere. Der er aktuelt ingen opgaver under integrationsloven, som udføres af CSS.

Prognose for 2015 (kvote: 119)

Prognosen viser, at der vil komme en fordeling af borgere som ser ud som følger inkl. familiesammenføringer:

Aldersfordeling	
Børn	
0-5 årige	25
6-16 årige	46
17-19 årige	13
Voksne	
20-24 årige	35
25-29 årige	35
30-34 årige	20
35-39 årige	5
40-44 årige	5
45-49 årige	2

Det er denne fordeling vi vil anvende, når vi skal beregne indtægter og udgifter i 2015 for området til 18 marts.

På hovedtotaler ser det således ud:

Børn	84
Voksne	102
I alt	186

Fordelingen giver følgende boligbehov:

Enlige familier	26
Familier (sammenførte)	16 (5 personer i snit)
Familier der kom sammen	22 (3,63 personer i snit)

Der er tale om helårsbehov i 2015.